

ZELENI VAL

Ljudska barvitost sporazumevanja narekuje označevanje mnogih stvari s simboli. Po zakonih grupne dinamike imajo skupine ljudi interese, ki jih družijo ali razdvajajo. Za hitro prepoznavanje somišljenikov so primerne površne kvalifikacije, ki zvenijo približno takole: »Ta je zelen, ta je rdeč, ta je vijoličast...« če ob nekem stanju opazimo večje aktivnosti tako označenih enako mislečih, pričnemo govoriti o zelenem valu, rdečem valu, vijoličastem valu...

Ko govorimo in razmišljamo o »zelenih«, se lahko hitro znajdemo v zagati. V tisočletni zgodovini si je zeleno poleg osnovnega, ki označuje barvo, pridobilo še kar precej drugih pomenov. Zelen človek je lahko jezen, neizkušen ali prestrašen. Lahko je zvest bralec Gadafijeve knjige ali pa pripadnik ekoloških gibanj in še bi se kaj našlo.

Kot rečeno, več takšnih aktivnih somišljenikov, združenih v gibanje za uresničitev želenega, predstavlja nekakšen val. Pri zelenem valu pa nam ni takoj jasno, za kakšne zelene gre? Za prestrašene, jezne, ekologe, mirovnike ali kar za vse? Poleg vsega poznamo še zeleni val, ki v prometu s pomočjo zakomplicirane avtomatike uravnava prižiganje in ugašanje luči na prometnih semaforjih tako, da avtomobili s primerno in določeno hitrostjo vožnje nikoli ne naletijo na rdečo luč.

Zaradi takšne večpomenskosti moramo pogosto razmišljati, kaj kdo hoče povedati. Da ne bi sam preveč prispeval k nerazumljivosti, bom izdal, da imam v mislih tiste zelene, ki jim ni vseeno, kaj se bo zgodilo z našim življenjskim okoljem in kako bomo živeli na jesen življenja.

Javna razprava o odpravljanju ekoloških zagat v naši republiki že teče. Pogovorom, člankom, mislim in

oddajam, ki nas vpeljujejo v veliko zasedanje o energetiki, ekologiji in varčevanju, je treba dodati, da se je ekološka zavest na Slovenskem precej dvignila. Tako smo dnevno soočeni s celo vrsto podatkov in misli, ki jih »zeleni« argumentirano dajejo na tehtnico kot protiutež začrtani in dodelani energetske politiki.

Žal je glas ljudstva, na katerega se bo končna odločitev sklicevala, že zdaj razdeljen na good boys in bad boys. Ljudje, ki danes glasno oporekajo trdi varianti energetskega razvoja, v radijskih poročilih in časopisnih novicah pogosto dobijo pečat negativne zelene alternative. Nekatere reakcije najvplivnejših mož jih vse pogosteje zavežejo v culo meščanskih desničarjev, ne da bi se zavedali bistvene razlike: eni govorijo največkrat samo o napredku gospodarstva, »zeleni« pa predvsem o obstoju človeštva.

Nam v Šaleški dolini bo naložena odgovorna odločitev za izgradnjo ali proti izgradnji Jame Šoštanj in TEŠ V. Pri tem moramo vedeti, da večina prebivalcev te doline ne bo čutila posledic ugrezanja Šoštanja in jugozahodnega dela doline. Večini se tudi zdi, da ni na neposrednem udaru žvepla iz elektrarniških dimnikov. Vseeno bodo odločitve padle tukaj in bržkone ni več dvoma, da se bo glas proti obarval zeleno in bo tako avtomatično dobil negativni predznak. Zato vprašanje Petra Novaka (RTV Lj, 9. 3. 1987): »Kdo nam dovoljuje, da na vrat na nos pokurimo ves premog in ga pretvorimo v elektriko?« izzveni res zgolj retorično!

Pa vendar! Zgodovinsko gledano je ravno področje energetike – ekologije prineslo v sistem odločanja nov, kvalitetni premik. Vsaj formalno so nam predložene tri (trda, poltrda in mehka) variante industrijsko energetskega razvoja. Razgledani doumejo njihove posledice za okolje, v katerem živimo. Upati je le, da zeleni (ekološki) val ne bo popolnoma utišal v zelenem (prometnem) valu ljudskega potrjevanja odločitev, ki jih prinašajo centri moči.